

Taak en wezen van de partij.

(Vervolg)

19. Op deze wijze viel de massa-actie der arbeiders uiteen in drie hoofdstromingen: De eerste, de reformistische richting meende, door de macht te geven aan de sociaal-democratische partij, de beslissende stap op de weg naar het socialisme te hebben gezet. Alles wat de regeringsmacht van deze partij bedreigde, scheen hun een bedreiging van het socialisme en zo keerden zij zich met grote felheid tegen de meer revolutionaire stromingen, die door de ontwijking van de sociaal-democratische partijheerschappij, naar hun mening de mogelijkheid schiepen voor een burgerlijke contra-revolutie. De bolsjewistische richting daarentegen zag in de oude, sociaal-democratische functionarissen nog de oude bondgenoten van het kapitaal, die zich tijdens de oorlog op hope-loze wijze hadden gecompromitteerd. Zij meenden, dat slechts een werkelijk revolutionaire partij (in de zin waarin zij dat opvatten) de staat in socialistische richting zou kunnen sturen. Zij wilden daarom de gewapende opstand proclameren als middel, om de sociaal-democratische regeringsklok te verdrijven en de eigen macht te vestigen. — De derde richting daarentegen weigerde afstand te doen van de reeds gevestigde radenmacht en vocht wanhopig, om deze te handhaven. Daar zij echter geen oplossing kon geven voor het grote vraagstuk van de organisatie van de economie, was zij tegen de beide andere stromingen niet opgewassen.

20. Evenals bij de sociaal-democratische partij, is ook de structuur der bolsjewistische partij de uitdrukking van haar praktijk en van haar doelstelling. Zij wil het socialisme vestigen door de macht van de staat, niet door een geleidelijke uitholling van het kapitalisme, maar door de fysieke vernietiging van de boutgeoisie. Zo kan haar organisatie ook niet schijn-democratisch, maar slechts onverhuld dictatoriaal, centralistisch zijn. Dit is ook een gevolg van de wijze, waarop zij de arbeidersklasse wil mobiliseren, door haar nl. direct onder het eigen commando te verenigen.

21. De tegenstelling tussen sociaal-democratie en bolsjewisme is er één van methode, terwijl in de uiteindelijke doeleinden tot op zekere hoogte overeenstemming bestaat. Beide menen het socialisme te kunnen verwezenlijken door de organisatie van een plan-economie vanuit de staat. Hun verschillen hebben slechts betrekking op de wijze, waarop de staatsmacht moet zijn georganiseerd, d.w.z. van de wijze, waarop de in feite dictatoriale macht van de staat voor de massa's aanvaardbaar moet worden gemaakt. Zij stemmen beide overeen in het afwijzen van de zelfstandige machtsorganisatie der arbeiders. De bolsjewiki moeten daarom meer worden beschouwd als een oppositie

binnen, dan wel als een zelfstandige beweging tegenover het sociaal-democratische, welke term dan wordt gebruikt als de algemene karakteristiek van de staats-socialistische opvatting.

22. In en na de revolutionaire bewegingen, die volgden op de eerste wereldoorlog, ontwikkelde zich, in aansluiting aan de arbeid der revolutionaire theoretici in de periode van 1871 tot 1914, en gestuwd vooral door de praktijk van deze massa-bewegingen, bij een deel van de arbeiders een geheel nieuwe opvatting. Bij hen begon door te dringen het bewustzijn, dat de bedrijfsorganisaties en arbeidersraden een veel bredere taak hadden, dan alleen het organiseren van de bedrijfsdemocratie en van de lokale politieke democratie, dat zij de gehele politieke en economische heerschappij van de maatschappij in eigen handen moesten nemen. Door de kritiek van de revolutionairen aan de ontwikkeling in Rusland groeide de opvatting, dat de opheffing van het privaatsbezit aan productiemiddelen niet voldoende was voor de vestiging van een communistische samenleving, aangezien door de concentratie van deze productiemiddelen in handen van de staat, de scheiding tussen producent en productiemiddel niet was opgeheven. Als algemene doelstelling proclameerden zij de opheffing van de loonarbeid als uitdrukking van de scheiding tussen producent en productiemiddel; de invoering van de arbeidstijdrekening als basis van een nieuwe, doorzichtige economische organisatie, de bedrijfsorganisaties en arbeidersraden als de grondslag van de maatschappelijke democratie. Onvoldoende echter kwam nog tot uitdrukking, de noodzaak te komen tot een plan-economie op grondslag van de raden-democratie, evenals van de praktische wijze, waarop de arbeidersklasse dit program moest verwezenlijken.

23. Deze zwakten in de theoretische formuleringen van die dagen waren niet toevallig. Zij waren de uitdrukking van het ontbreken van organisatie in de kapitalistische economie. De noodzaak van het invoeren van een plan-economie scheen nog niet zo onverbiddelijk, het had de schijn alsof met algemene regelingen kon worden volstaan. Tegelijkertijd waren er nog geen concrete aanknopingspunten voor een dergelijke plan-economische organisatie, waar de bedrijfsorganisaties en arbeidersraden konden aangrijpen. Daardoor moesten de theoretische formuleringen beperkt blijven binnen hetzelfde raam, waarin ook de revolutionaire massabewegingen hun grenzen vonden.

24. De nieuwe opvattingen ten aanzien van het communisme vonden hun uitdrukking in een nieuwe opvatting van taak en wezen der partij. Met de leuze: „alle macht aan de arbeidersraden” was

de praktijk van geen der beide richtingen van het sociaal-democratische te verenigen. De rol van de partij werd nu beperkt tot die van verhelderings- en propaganda-organisatie, niet langer streefde zij naar het vestigen van de heerschappij over de klasse. Doordat echter de massa-bewegingen zich nog niet in de, door deze stroming aangegeven richting bewegen — en ook nog niet konden bewegen — werd deze stroming meer en meer gedwongen op het terrein van de principiële kritiek aan de oude opvattingen, zonder daartegenover haar positieve standpunt werkelijk praktisch te kunnen ontwikkelen. Zij kwam daardoor min of meer in de positie van de revolutionairen van de periode 1871—1914, terwijl zij waardevolle theoretische arbeid leverde, konden haar opvattingen de werkelijke klassenstrijd nog niet bevruchten en zo konden zij ook niet de concrete vorm aannemen, die zij als werkelijke, materiële macht zouden moeten krijgen.

25. In de periode tussen de beide wereldoorlogen en vooral na de grote crisis van 1929 groeit een nieuwe organisatie van het kapitaal en de tegenstellingen tussen de steeds groter wordende kapitaalsgroepen ontwikkelden zich tot een dergelijke hoogte, dat nog slechts een organisatie van het gehele kapitalisme door de staat de kapitaalsmacht kan reddend. De periode van het liberale kapitalisme is definitief voorbij. Op de basis van de private uitbuiting voltrekt zich weliswaar niet de organisatie van een plan-economie, maar toch een beperkte organisatie, waarbij de productie bewust in een bepaalde richting wordt gestuwd. Deze richting is die van de productie van oorlogsmiddelen ter handhaving en uitbreiding van de staats- en kapitaalsmacht. Hieraan gepaard gaat de volkomen onderwerping van de arbeidersklasse door de organisatie van een enorm onderdrukingsapparaat. Inplaats van als de „verzorger” van de arbeiders, ont-popt de staat zich als de organisator van de absolute verarming van de arbeidersklasse.

26. De tweede wereldoorlog zelf en de op deze oorlog volgende periode van kapitalistische uitbuiting en onderdrukking heeft deze tendens op catastrofale wijze verscherpt. De arbeidersklasse staat nog slechts voor de keus van radicale vernietiging van het kapitalisme of de eigen, fysieke ondergang.

Wordt vervolgd.

Van de Administratie.

Wij verzoeken onze lezers, die nog niet betaalden, ons zo spoedig mogelijk hun achterstallige abonnementsgeld te willen doen toekomen.

Dit bespaart ons veel werk.

Die lezers die een kwitantie aangeboden krijgen of kregen, en inmiddels betaalden, verzoeken we beleefd ons te willen verontschuldigen.

29 MAART 1947

PRIJS 15 CENT

7e Jaargang No. 13

SPARTACUS

WEEKBLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS”

Redacteur:
R. HULSMAN

Proletariërs aller landen, verenigt U!

Red. en Adm.:
postbus 7046 te Amsterdam-Zuid II.
Ab. p. kw. f. 1.95 bij vooruitbet. Uitg.
„De Vlam”, postgiro 168797 te Afdam

Geestelijke Slavernij.

In „De Volkskrant”, katholiek dagblad voor Nederland, van 17 Februari j.l. troffen wij een uitvoerig verslag van de op de voorafgaande Zondag in alle Rooms-katholieke kerken in Nederland voorgelezen brief der bisschoppen, ter gelegenheid van het begin van de vastentijd.

In een geweldige kop wordt „den gelovigen volke kond gedaan” dat „met list, sluwheid, bedrog, geweld (het) communisme de godsdienst ondermijnt”. Het herderlijk schrijven vangt aan met de woorden:

„Enige jaren heeft een deel van de christelijke wereld gezocht onder de druk van het nationaal-socialisme. Nog nauwelijks zijn wij daar uiterlijk van bevrijd, of thans dreigt ons een even groot en wellicht nog groter gevaar van de kant van het communisme.

Beide stromingen komen uit dezelfde bron. Zij erkennen niet het bestaan van een persoonlijk God en zoeken het geluk der mensen uitsluitend in dit aardse leven. Zij gebruiken dezelfde middelen: misleiding en bedrog, dwang en tyrannie.”

Vervolgens wordt gewezen op het verbod om lid te zijn van communistische verenigingen. Want: Het bestrijden van God en godsdienst is zelfs een wezensbestanddeel van het communisme.

Het is dus plicht om het communisme te bestrijden met onze volle kracht, ook in het belang van hen, die zelf het communisme aanhangen. Want „velen van hen weten niet, wat zij doen, maar allen komen zij bedrogen uit — hier en hiernaamaals”.

Katholieken dienen zich ook verre te houden van organisaties, die wel niet de naam „communistisch” in hun vaandel hebben geschreven, maar „wind in de zellen van het communisme speelt”. Als recept om dergelijke mantelorganisaties te herkennen dient het feit, dat communistische instanties aan zulke organisaties sympathie betonen. „De goede katholiek late zich hier niet door de schijn misleiden”.

De pausen hebben op het onrecht en de gevaren herhaaldelijk gewezen en duidelijk de richtlijnen aangegeven voor de opbouw ener nieuwe wereld op de grondslagen van de naastenliefde en rechtvaardigheid. Maar hun stem werd niet gehoord door de samenzwering en het stilzwijgen van de pers. De grote pers „was goedgeleids in handen van liberalen, ongelovigen en vrijmetselaars. Zij zagen het onrecht, maar durfden er niet over spreken uit vrees hun lezers te verliezen. Zo werd zo lang het stilzwijgen bewaard over de gruwelen, die in Rusland, Mexico en in een groot deel van Spanje door de communisten bedreven werden.”

Die katholieken, die menen tegen neutrale kranten te kunnen, hebben ongelijk; op de duur worden zij van de materialistische geest doordrongen.

Wij hebben opzettelijk zeer veel citaten gegeven. Voor ons geldt als eis, dat wij, wanneer wij een tegenstander aanvallen, zijn stem ook laten klinken. Voor ons is dit een eis van, laat ons het desnoods zo noemen, journalistieke democratie. In dit geval komt er nog iets anders bij. De meeste lezers van „Spartacus” zullen in hun dagblad geen dermate groot verslag hebben aangetroffen als dat, waarop ons „De Volkskrant” vergastte, en wellicht hebben zij er helemaal niets over gelezen.

Nu zijn wij van mening, dat de geestelijke machtspositie van de Rooms-katholieke kerk zo groot is, dat zij als factor in de ontwikkeling der maatschappij terdege meetelt.

Wij grijpen de gelegenheid van de „vastenbrief” aan om aan haar plaats

Uit de inhoud:

1. De Roer-opstand. — Maart-April 1920.
2. Spanningen in Palestina.
3. Tussen Regge en Dinkel.

en haar rol in de maatschappij enige beschouwingen te wijden.

Waar het voor ons vaststaat, dat het maatschappelijk zijn het bewustzijn bepaalt, doch niet als een rechtstreekse, onmiddellijke bepaling van oorzaak door gevolg, zien wij in de maatschappij de grond ook van de katholieke ideologie.

Het is voor ons doel noodzakelijk, een kort overzicht van de ontwikkeling van de kerk te geven.

Het christendom, opgekomen als een reactie tegen de toenemende onderdrukking van de „lagere standen” in het Romeinse Rijk, werd al spoedig na zijn ontstaan in van boven af georganiseerde banen geleid door een oorspronkelijk door de gelovigen gekozen, maar weldra van boven af benoemde, geestelijkheid. De samenwerking met de Romeinse staat, die in de vierde eeuw tot stand kwam, betekende het voorlopige einde van een ontwikkeling, waarbij de utopische verwachting van een strijd voor een godsrijk op aarde vervangen werd door een verlangen naar een eeuwige zaligheid, welke arm en rijk gelijkelijk deelachtig zou worden, indien men in gehoorzaamheid aan de heilige schrift en de kerk leefde.

De ondergang van het Romeinse Rijk bracht een ingrijpende verandering in de positie van de kerk mee. De autoriteit van de keizer, welke die van de bisschoppen en aartsbisschoppen ver overtrof, viel weg, evenals de centrale organisatie van het Rijk en de tot hoge ontwikkeling gekomen administratie. In het Westen van het rijk heerste een toenemende achteruitgang op alle gebieden, b.v. in welvaart en geestelijke ontwikkeling.

Bij het kwijnen van handel en industrie en het daaruit voortvloeiende gedeeltelijke verdwijnen van het geld, steeg de waarde van het grondbezit, het enige, dat nu nog zekerheid gaf.

De inrichting van de nieuwe rijken, b.v. het Frankische, baseerde zich op het Romeinse voorbeeld, dat echter steeds minder nagevolgd kon worden. De maatschappij en de staten vielen uiteen in kleine, zelfgenoegzame gebieden. Wat er nog aan staatsgezag, over een grote oppervlakte, bleef, kon moeilijk worden gehandhaafd ten gevolge van het ontbre-

ken van een geschikt bestuursapparaat. De koninklijke ambtenaren in het rijk van Karel de Grote b.v. (dus in een tijd, waarin het staatsgezag nog vrij sterk was) konden voor het overgrote deel lezen noch schrijven. Voor elke administratie is deze kunst echter een voorwaarde.

Beide genoemde feiten, het belangrijker worden van het grondbezit en het ontbreken in de wereldlijke maatschappij van „geletterden”, versterkten en veranderden de positie van de kerk.

Deze was erin geslaagd om haar bestaan voort te zetten. Voorwaarde daartoe was de mogelijkheid om haar dienaar te onderhouden (hetgeen door het enorme grondbezit van de kerk mogelijk was) en het handhaven van een zekere geestelijke superioriteit en een zekere centrale organisatie (wat door de geestelijken-scholen werd mogelijk gemaakt).

Zo werd de kerk tot een macht in de maatschappij en in de verschillende staten.

Haar aanpassing aan het feudalisme, aan de op het grootgrondbezit gebouwde structuur van de maatschappij, maakte haar voortbestaan, in zelfs krachtiger vorm, mogelijk.

De opkomst van de burgerij vond dan ook de kerk als vijand tegenover zich.

Maar een maatschappelijke verandering, gedictieerd door gewijzigde economische verhoudingen, laat zich niet tegenhouden, hoogstens remmen. De hervorming kwam in een land met een sterk ontwikkelde burgerij: Duitsland. Echter, noch de burgerij, noch het Lutheranisme, konden de strijd tegen de feodale maatschappij tot een zegevierend einde brengen. De verwoestingen van de dertigjarige oorlog (1618—1648), de achteruitgang der eens zo bloeiende Zuid-Duitse steden als Augsburg en Neurenberg en de verstarring van het Lutheranisme tot een leer, die de vorsten het recht gaf over de religie van hun onderdanen te beschikken en die tot gehoorzaamheid aan de „van god gegeven machten” (in dit geval dus vorsten en adel) opriep, zijn de bewijzen van deze macht.

Het consequenter Calvinisme en de opkomende bourgeoisie van Nederland en Engeland zou er wel in slagen, tot blijvende en gunstige resultaten te komen.

Het katholicisme handhaafde zich in geheel Zuid- en het grootste deel van Midden-Europa, als de ideologische afschaduwing van de daar bestaande machtsverhoudingen, die feodaal bleven, of het weer geheel werden. (Het feit, dat deze feodale maatschappij, de maatschappij dus, gebaseerd op de uitbuiting der boeren door de grondbezitters, veranderingen onderging, waardoor de vorsten tegenover de adel aan macht wonnen, moesten we hier buiten beschouwing laten.)

Daarna zien we, dat de maatschappelijke strijd meer en meer los wordt gemaakt van de godsdienst. De tijd, waarin

de religie de stuwende kracht scheen was voorbij.

In de achttiende eeuw was het de strijd om vrijheid, de strijd om de overmacht van de bourgeoisie, die de geesten bezig hield. En dit juist in de landen van het katholicisme, waar de eerste grote burgerlijke aanloop was mislukt.

De Franse burgerij van 1789 was onverschillig ten opzichte van de godsdienst, zoals ook b.v. de Nederlandse, na het behalen van de overwinning op Spanje en het verwerven van grote rijkdommen, onverschillig was geworden.

De kerk was niet meer naast den vorst de grote macht, die in de weg stond, maar was tot een vazal geworden.

Zo richtte het offensief zich slechts zijdelings tegen de kerk.

En haar verzet werd pas krachtig en eensgezind, toen korte tijd de kleine burgerij de macht in handen had.

In het jaar 1870 maakten de Italianen zich meester van de kerkelijke staat, waardoor een einde kwam aan de wereldlijke macht van den paus. Dit scheen een verzwakking, doch was in feite een versterking voor de kerk. Tegenover de krachtige staten van het einde van de negentiende eeuw kon Rome toch geen betekenis hebben, terwijl nu alle accenten gelegd werden op de geestelijke positie van de kerk.

Doch ook de hoge geestelijken onder den paus hadden een dergelijke gedaanteverwisseling ondergaan, althans in die landen, waar de feodale klasse door de bourgeoisie was overwonnen. Een door haar grondbezit machtige adel-geestelijkheid is daar verdwenen. En de aartsbisschoppen en bisschoppen zijn tot uitsluitend geestelijke heersers geworden.

Doch dat zijn zij dan ook volkomen! Want niet meer worden zij in hun aanpassen aan de verhoudingen geremd door hun economische positie, die het hun onmogelijk maakt de zijde van de bourgeoisie te kiezen. Zij kunnen die groepen in de maatschappij steunen, die hun de geestelijke macht laten behouden.

En zoals hun ganse hiërarchie berust op het principe van gehoorzaamheid aan de boven (god) gestelde machten (paus-kardinalen - aartsbisschoppen - bisschoppen - dekens - pastoors - kapelaans - leken), zo kunnen zij zich met elke maatschappelijke ordening van boven-af verenigen, die hen in hun positie van geestelijke heersers niet aantast.

Vandaar ook hun haat tegen het communisme, dat juist een ordening van het maatschappelijk leven van onderen op voorstaat.

Een maatschappij, waarin elke werker zich tegenover zijn kameraden verantwoordelijk voelt en waarin geen plaats is voor vrees voor rampen als crisis en oorlog (welke zo gemakkelijk als straffen des hemels worden opgevat), waarin ieder zich vrij voelt van druk van boven af en dus ook niet geneigd is machten boven zich te erkennen, omdat hij zelf met zijn mede-werkers de totale macht in de maatschappij bezit, doet onvermijde-

lijk het geloof aan een god, als den besturende, wrekende en belonende heerser, verdwijnen.

En de macht van den geestelijke wordt ondermijnd, als de werkende mens vrij en gelijk de productie en de maatschappij beheersert en hierdoor alleen al gedwongen worden om vrij te denken.

In een volgend artikel komen wij op de „vastenbrief” terug.

Wij zullen dan moeten onderzoeken, waaruit de vijandschap tegen Rusland, waar de bolsjewistische partij een nieuwe heerschappij van boven af heeft opgebouwd, is te verklaren.

Vurig Protest.

Aan het einde van een beschouwing, gewijd aan de opzienbarende rede van President Truman, schrijft „Het vrije Volk” van 14 Maart j.l. het volgende:

„En tenslotte nog dit: de reactie heeft haar centrum in Washington. Het Communisme krijgt haar richtlijnen uit Moskou. Waar blijft, in deze gevaarlijke tijden, de roepstem van het Internationale Socialisme? Waar blijft de leiding ener socialistische Internationale? Wat hebben wij, Socialisten, tot onze benarde wereld te zeggen? Van nu tot de volgende conferentie te Zürich is nog een lange tijd en tot Juni kan er veel gebeuren. Het minste, wat wij Socialisten toch wel mogen verwachten is dat het onherroepelijke zich niet voltrekt zonder ons vurig anti-oorlogsprotest.”

Zijn deze Socialisten nu zo onnozel (en we zouden haast zeggen, dat ze het zijn, want anders zouden ze toch niet van een anti-oorlogs protest spreken!) of veronderstellen ze, dat de lezers van „Het vrije Volk” het zijn? Immers, zij zullen toch ook wel weten, dat de Socialistische Internationale reeds in 1914 ter ziele is gegaan? Uit onmacht, om ook maar een protest tegen de eerste wereldoorlog te laten horen.

En welke Socialistische leiding zal in onze dagen de moed hebben een protest tegen de oorlog uit te spreken, als deze zelfde leiding in alle landen haar steun en medewerking verleent aan de oorlogsvoorbereiding (Nederland niet uitgezonderd) en zonder protest vóór de immer groter wordende begrotingen van leger en vloot laat stemmen?

Maar wie weet, misschien rapen ze nog zoveel treurige moed bijeen en laten toch nog een „vurig” protest horen. Bovendien, met „vurige” protesten blijf je altijd aan de veilige kant. Het „onherroepelijke” gebeurt toch wel, vooral als je er alles aan doet om er aan mede te werken.

Een protest, niet in woorden, maar door daadwerkelijke strijd van de Internationale arbeidersklasse, zou deze vurige roepers zelf uit het zadel lichten.

En dat nooit!

DE ROER-OPSTAND.

Maart-April 1920.

Toen in 1918 de Duitse arbeidersklasse door massale bewegingen een einde maakte aan de oorlog, was de enige partij, die orde en rust kon herstellen, de Duitse sociaal-democratische partij. Ondanks het meedoen aan de oorlog, het opzweven van de massa tot nationalisme en chauvinisme, bleek zij toch nog voldoende aanzien bij de arbeiders te hebben behouden om ze, zij het ook na bloedige strijd, weer in het gareel van het kapitalisme te doen lopen. Het ministerie bestond in meerderheid uit socialisten met een socialist als Rijkspresident; de socialistische vlag, die de kapitalistische lading moest dekken. De arbeidersklasse nam een afwachende houding aan; de bourgeoisie hield zich stil. De militairen en het jonkerdom, die de werkelijke verhoudingen niet doorzagen, loerden op een kans deze rauwe democraten en gehate socialisten uit hun machtsposities te verdrijven. Zij hadden het moeten aanzien, dat hun epauletten van de schouders werden gerukt, dat de arbeiders in groepen door de straten trekkend, ze molesteerden en gevangen namen. Met verbeterde woede wachtten ook zij af, en meenden hun slag te kunnen slaan, toen begin Maart 1920 de troepen, die nog in de Baltische landen stonden, terug werden geroepen om onthouden te worden. De generaals Kapp en Lüttwitz marcheerden naar Berlijn en verjoegen de sociaal-democratische regering.

Met tot nu toe ongekende hevigheid brak in geheel Duitsland spontaan de staking uit, doch in het voornaamste industriegebied van Duitsland, in het Roer-district grepen de arbeiders naar de wapenen. Eerst werden enige politie-organen ontwapend, daarna afdelingen der Rijksweert, tot dat men tenslotte zelfs over kanonnen beschikte. Bij elke verdere overwinning werden meer wapenen buit gemaakt, zodat zich een gewapende en vrij goed georganiseerde macht met verpleging en ravitaillering vormde, die in het Zuiden de resten der Rijksweert over het bruggenhoofd te Keulen wierp en ze in het Noorden in de vestingstad Wesel opsloot. Een voorlopige linie langs de rivier de Lippe kwam tot stand en de weg naar Muenster en Berlijn lag open. In enige dagen was het gehele Roergebied van Rijksweert gezuiverd en werd al strjden- de een voorbeeld geleverd, hoe een vooraf niet georganiseerde massa een geregeld leger versloeg.

Nog sneller dan ze opgekomen was, zakte de opstand der militairen in elkaar. En die in den beginne gemeene zaak met Kapp hadden gemaakt, haastten zich nu hun diensten aan te bieden aan de gevluchte sociaal-democratische regering, die spoedig weer in Berlijn zetelde. En waar de Rijksweert in laatste volbrachten de partij en vakverenigingsleiders. Zij versloegen de strijdende en stakende arbeiders, maar niet met de wapenen, maar met onderhandelen.

De onderhandelingen en nederlaag.

Werd de regering eerst verjaagd door de opstandige arbeidersklasse. Hoe haar positie was, daarover getuigen enige passages in een later uitgegeven brochure van rijksminister Severing, die zich tegen aantijgingen van de rechterzijde als volgt daarin verdedigde: „Even ongegrond is de bewering, dat . . . de regering in plaats van te onderhandelen handelend op had moeten treden. Daartoe was ze in het geheel nog niet in staat. Wanneer ze niet door het inzetten van zwakke militaire krachten verdere nederlagen had willen riskeren, . . . ik heb mij te vergeefs de grootste inspanning moeten getroosten om de spoorwegarbeiders en beampten te bewegen hun tegenstand tegen het vervoer van groepen op te geven De regering nam dus haar toevlucht tot een middel, dat de „reactie” niet ligt, maar waarin de sociaal-democratische leiders grote bedrevenheid hadden gekregen en waaraan zij de arbeidersklasse in de loop der jaren hadden gewend. Wat het bruut geweld niet had kunnen bereiken, werd op een andere manier tot stand gebracht. De arbeiders werden door onderhandelen verslagen, d.w.z. onderhandelen der partij- en vakverenigingsleiders. Deze werden door de regering bijeengeroepen te Bielefeld. Hier kwam een overeenkomst tot stand, die allerlei schone beloften inhield, doch tevens de eis van terugtrekken der Rode Troepen en directe inlevering der wapenen. Onder de ondertekenaars bevonden zich vertegenwoordigers der socialistische partijen en communisten. Geen handtekening der strijdende arbeiders syndicalisten en links-kommunisten.

Wat het doel der overeenkomst was, daarover laat zich de landelijke dienst van de Rijks Centrale als volgt uit: „Het gold die kringen, die aan het programma der communisten vreedzaam zijn, die echter door het parool „strijd tegen de reactie” met de communisten gemeene zaak maakten, weer af te scheiden uit de rijen van het rode leger. Het moest het rode leger uiteenslaan dit doel is volkomen bereikt.” En inderdaad toen het sluiten van de overeenkomst bekend werd, verlieten velen de rijen van de Rode Armee. De overeenkomst verbrak de eenheid, het werd een twistappel, die velen wankelmoechtig maakte. Terwijl natuurlijk een gedeelte, het beste, meest bewuste en radicale, doorstreed, interessant was de houding van de Berlijnsche vertegenwoordiger der K.P.D. J. Piek op een te Hagen bijeengeroepen conferentie der drie socialistische partijen. Hij drong telkens en telkens weer op matiging aan, niet omdat hij geloofde aan de loyale uitvoering der

Bielefelder overeenkomst, maar om onnodig bloedvergieten te voorkomen. Alsof hier een terugzohder bloedvergieten mogelijk was. De rol van de onderhandelende partijen was de arbeidersseenheid te verbreken. Daar zij, partij en regering, zonder eigen macht waren, steunden zij voor hun behoud op „het militair” dat vrij spel had, toen de rode armee uiteenviel en dat zijn straf- en wraakexpeditie eiste. Het spreekt vanzelf dat de beloften in geen enkel opzicht gehouden werden en de Duitse arbeidersklasse, eenmaal uit elkaar geslagen door een afzichtelijk bloedbad, onderging een tweede aderlating, die haar van haar beste krachten beroofde. De gevangennissen liepen vol.

De lessen.

Aan initiatief en doortastendheid, voor zover het betrof de organisatie van de gewapende opstand, heeft het de arbeiders niet ontbroken. De neiging, om anderen te laten onderhandelen, was een van hun grote zwakheden. Een neiging, die gepaard gaat met verering en onderwerpenheid aan partijen en leiders. Doch bij de meest radicalen was de af te leggen weg ook niet duidelijk. Strijd tegen reactie, vernietiging van het militair machtsinstrument, zijn negatieve doelstellingen en de revolutie verder drijven, zoals het heette, blijft een fraas, als men niet duidelijk zegt, hoe en tot welk doel. Niet, dat, als de strijd zich massaal ontwikkelt, daardoor ook niet de weg duidelijk wordt en de doelen in zicht komen, doch het is een onschatbaar voordeel, als men van doel en middelen van te voren af weet. Het was de Bielefelder overeenkomst, die met alle democratische beloften feitelijk de arbeiders hun doel voorhield. Hoe de arbeiders tot zelfstandige macht kunnen komen, tot klassemacht, daarvan gaf deze opstand een duidelijk voorbeeld. De partijen vervulden een desorganiserende en ontbindende rol. Als organisatie stonden zij buiten deze strijd, als organisaties waren zij overbodig. Ten laatste, was niet-organiseren der industrie bedrijfstgewijze een allerbelangrijkste tekortkoming, want zou het rode leger ook al verslagen zijn, dan stond de regering nog voor de taak een zo gevormd apparaat weer in handen te krijgen. En dit was niet zo gemakkelijk geweest.

Wanneer onze gedachten eens teruggaan naar deze strijd dan vragen wij ons af: hoe is het zover kunnen komen? Hoe kon een klasse, die deze offers bracht, die met verbittering vocht tegen militarisme en onderdrukking, die daar weergalose voorbeelden van gaf, hoe kon deze klasse later zo goed als zonder tegenstand overmeesterd worden en ingeschakeld in een staat, die geheel op militaire leest georganiseerd is? Het is waar, de Duitse arbeidersklasse heeft driemaal een zware aderlating ondergaan, waarbij haar beste strijders vielen. Doch dit kan haar latere onmacht slechts voor een gering deel verklaren.

Het is voornamelijk een omwerking van de geest geweest, die voor deze grote nederlaag verantwoordelijk is. Dat de be-

staande sociaal-democratische partijen er de partijgeest inhielden, leidersverering kweekten en zelfstandigheid en eigen initiatief uitdreden, weten we. Daarvoor waren zij de traditionele oude partijen. Maar de richting die de Russische revolutie nam, eiste een nog hechter verering van den leider, een nog straffer onderwerping aan de partij, gepaard met schijn-revolutionnaire frasen en handelingen. De Derde Internationale wist de beste elementen uit de Duitse arbeidersklasse aan zich te binden en hun geest te bewerken in de richting van slaafse onderwerping aan partij-discipline. Het nu en dan samengaan van K.P.D. met de nationaal-socialisten, bewees, dat zij van een geest waren. Een gebeurtenis als de Russische revolutie kon niet nalaten zijn invloed op de arbeidersklasse uit te oefenen. Dit Rusland sloot in 1922 een verdrag met Duitsland en steunde het in zijn strijd tegen het verdrag van Versailles. Dit eiste van de K.P.D. een nationalistische politiek met versterking van het militarisme. Een samengaan van de Duitse Rijksweër met het Russische Rode Leger werd dan ook meermalen bepleit.

Principieel trokken S.P.D., K.P.D. en Nazies één lijn. Toen de laatste een volksstemming organiseerden tegen de regering Brünn-Severing, deed de K.P.D. daaraan mede en noemde het een „Rode volksbeslissing“. In 1932 stelde deze partij een program van nationale en sociale bevrijding op, zodoende met de Nazies de geest van de arbeidersklasse verpestend en richtend op doelen, die de hare niet zijn.

Zo hebben alle partijen bijgedragen tot het omwerken van de geest, zoals die nodig was voor de Nazi-dictatuur, voor de vreselijkste nederlaag, die de arbeidersklasse ooit geleden heeft.

3e Verantwoording Trotz Alledem.

E. J. B. te B. f 2.50, Th. A. J. te H. f 5.—, O. S. te A. f 5.—, A. Z. te 's H. f 2.50.

Tweede afdracht Leiden, f 49.90, Lijst no. 7 f 119.20.

Samen f 184.10. Vorige opgave f 476.82. Totaal f 660.92.

De vierde week f 660.—
't Begint al iets te lijken.

Maar, kameraden, we hebben afgesproken, terwille van de krant een beetje bedrijfskapitaal te vormen.

Denken jullie daaraan? Er zijn nog lijsten te krijgen. En alle uitgezette lijsten zijn nog niet binnen. Het adres is nog altijd:

B. Nansink, Houtmankade 27 IV, Amsterdam-C. Gem. giro N. 632.

Van de Administratie.

Binnenkort wordt u de kwitantie over het eerste kwartaal aangeboden. Legt het geld gereed, dat is gemakkelijk voor u en voor ons.

Spanningen in Palestina.

De U.N.O. heeft in zijn kort bestaan reeds vele vraagstukken op te lossen gehad. Daar, waar de kapitalistische machten op elkaar botsten en geen der machten sterk genoeg bleek om de andere te doen wijken, zocht men zijn heil bij de U.N.O. Zo zal ook binnen afzienbare tijd de Palestijnse kwestie aan de U.N.O. voorgelegd worden. Het zal een vraagstuk blijken te zijn, dat niet zo gemakkelijk tot een bevredigende oplossing kan komen. Met een bevredigende oplossing wordt niet bedoeld, een oplossing, die de mensen, die direct met hun levensbelangen bij dit vraagstuk betrokken zijn, bevredigt, maar een, die de kapitaalsmachten, die hun belangen in Palestina hebben, tevreden kan stellen.

Palestina, hoe klein de oppervlakte van dit land ook is, is door zijn geografische ligging van de grootste betekenis. Niet alleen, omdat Haifa het eindpunt van de olieleiding der Moslem olievelden is, maar ook door de nabijheid van het Suezkanaal. Toen de Engelsen dan ook in 1917 aan de Joden, bij monde van hun Balfour-declaratie, beloofden de vestiging van een Joods Nationaal Tehuis te bevorderen, hadden zij daarbij niet de belangen van de Joden op het oog, maar hun eigen belangen, die een kapitalistische opbouw in Palestina noodzakelijk maakten, om als zodanig een bolwerk in de Engelse impe-

rialistische politiek te kunnen vormen.

Voordat de eigenlijke immigratie der Joden begon, heersten in Palestina feodale toestanden. Dat wil zeggen, dat het land in handen was van Arabische grootgrondbezitters, effendies, die de grond aan boeren verpacht hadden. Die boeren, fellachen, waren in een volkomen afhankelijke positie van de effendie, aan wie ze hoge pachten, meestal in natura, moesten betalen. Door de vele misoogsten raakten deze fellachen steeds dieper in de schuld bij den grondbezitter, wat natuurlijk de afhankelijkheid doet toenemen.

Toen met de Joden moderne landbouwmachines en productiemethoden hun intrede deden in Palestina, bracht dit natuurlijk een wijziging in de oude feodale toestanden. De Joden begonnen het land te industrialiseren, brachten zodoende de kapitalistische productiemethoden in het feodale land. Arabische boeren werden arbeiders. En zo zij niet in het arbeidsproces werden opgenomen, kwam hun levenspeil toch hoger te liggen, omdat de sanitaire verzorging ter hand genomen werd, moerassen drooggelegd, ziekenhuizen gebouwd, scholen opgericht enz. Aan kapitalisme is onverbreeklijk arbeidersbeweging verbonden en we hebben in een vorig artikel er al op gewezen, hoe sterk in de Joodse arbeiders de socialistische beginselen leefden. Dit had

hadden de slachting van weerlozen van dichtbij meegemaakt en wilden dit niet weer laten geschieden in wat zij voelden, dat hun eigen land was. Anders was het gesteld met een groep jongeren, die zich om Vladimir Jabotinski hadden geschaard, wiens rassenwaan en geweldsverheerlijking gelijk was aan die der fascistten. Zij hadden niet alleen de Arabieren als zodanig, maar ook de socialistten in al hun schakeringen, de oorlog verklaard. Zij hadden een kleine, maar streng gedisciplineerde organisatie.

Het waren niet slechts de effendies die de ontwikkeling in Palestina met bezorgdheid gadesloegen. Ook in Engeland begon men de schaduwzijde te zien. Een kapitalistisch ontwikkeld Palestina met moderne stedenbouw, goede autowegen en treinverbindingen, was weliswaar juist wat de Engelse heersende klasse nodig had voor haar „Ostwall“, terwijl de potasch- en kali-industrie grondstoffen voor de oorlogvoering kon leveren, maar de politieke macht mocht dan niet bedreigd worden. Zo was het de Engelse heersende klasse niet onwelgevallig, dat de ontwikkeling van het Joodse nationale leven in Palestina geen rustig verloop had en ook dat de voortdurende vijandschap tussen Joden en Arabieren gaande gehouden werd. De Engelse heersende klasse is niet erg gesteld op een vreedzaam samengaan van de volkeren, die onder haar beheer staan. Want — eendracht maakt macht, nietwaar? — en die macht kon dan wel eens gebruikt worden om Englands po-

litieke overheersing overboord te gooien. Zo gingen hier de belangen van de Arabische feodale heersers en de Engelse kapitalisten samen. Dit verklaart, waarom Joodse kolonies nooit werkelijk beschermd werden door de Engelse politie, en waarom zelfs razzia's gehouden werden om de Joden te ontwapenen en in de kolonies de depots leeg te halen. Dit is ook de reden, dat de immigratie-quotas klein werden gehouden. Natuurlijk blijven er ook Arabisch-Engelse tegenstellingen, maar in dit artikel willen we ons voornamelijk met de Joodse kwestie bezighouden.

De nationale zelfstandigheid in Palestina is de Joden door de Balfour-declaratie in 1917 beloofd. Voor de eerste wereldoorlog waren echter slechts weinig Joden, die dit werkelijk wensten. Het waren voornamelijk jonge Joodse arbeiders uit Rusland en de Balkangebieden, die naar Palestina trokken, teneinde daar een Joodse natie te stichten. De grond, die zij ontgonnen, was aangekocht door het Joods Nationaal Fonds, gesticht door Joodse kapitalisten, die in Palestina een nieuwe geldbelegging zagen. Op deze grond stichtten deze Oost-Europese Joden hun collectivistische koloniën. Hun leven was hard en moeilijk, maar zij hielden vol, omdat zij zich verbonden voelden met elkaar en omdat zij hun ideaal in de dagelijkse strijd om het gemeenschappelijk bestaan, beleefden.

Na de eerste wereldoorlog nam het anti-semitisme toe. De golf van anti-semitisme trok van het Oosten naar het Westen, a.h.w. de Joden voor zich uitdrijvend, tot het tenslotte uitmondde in de massale vernietiging der Joden van het Europese vasteland, gedurende de tweede wereldoorlog. Zo is het Zionisme, oorspronkelijk slechts levende werkelijkheid voor een klein groepje idealistische, nationalistische Joden, geworden tot het wanhoopsideaal van miljoenen. Want ondanks het feit, dat honderdduizenden de dood vonden in de vernietigingskampen, zijn er nog genoeg z.g. displaced persons, die nog door Europa zwerven, zonder tehuis, nergens verwacht, nergens gewenst. Hun enige hoop is gevestigd op Palestina, waar vaak hun nog enig overlevende verwanten wonen. De pioniers in Palestina voelen zich nauw verbonden met de achtervolgden in Europa. Zij hebben onbewoonbare streken door hun noeste arbeid en opoffering weer bewoonbaar gemaakt, en willen nu het doel, dat zij zich gesteld hebben, verwezenlijkt zien, n.l. een tehuis te kunnen bieden aan alle verdreven Joden. Zij hebben de Balfour-declaratie ernstig genomen. Zij hebben geloofd in de belofte van een imperialistisch land!

Voor Engeland betekent het toelaten van de stroom immigranten een directe bedreiging van zijn macht in het Oosten. Een miljoen Joden in Palestina zou een politieke macht gaan betekenen, teneinde omdat dan de opname van de fellachen in het productie-proces niet meer te vermijden zou zijn. Hoewel Engeland aan Arabieren zowel als aan Joden de nationale

Wordt vervolgd.

Vervolg van No. 12.

De ontwikkeling der productie gaf grond aan de theorieën van de Reformisten. Meer en meer werd het marxisme „herzien“.

De opvatting, dat de staat door de politieke macht der arbeidersklasse veroverd, als instrument ter verwezenlijking van het socialisme moest dienen, vond ingang bij de sociaal-democratie. Het was vooral in Duitsland en Oostenrijk, dat deze zienswijze werd uitgedragen.

Wij kunnen in dit besitek niet deze gehele theorie gaan ontleden, maar bij de bespreking van de figuur Gorter lijkt het ons, tot goed begrip, noodzakelijk het historische ontwikkelingsproces van het marxisme in Nederland mede aan te tonen.

Het reformisme werd dus meer en meer leidraad voor de arbeidersbeweging. Het was voornamelijk Gorter, die de woordvoerder werd van de tegen dit reformisme agerende linkervleugel der S.D.A.P. Samen met Pannekock zal Gorter zich later ook in de internationale kwesties als marxist doen kennen.

Steeds past Gorter de marxistische methode in alle vraagstukken toe; hij legt daarmee de veranderingen in de maatschappij bloot en propageert daarmee tegelijkertijd veranderingen in de strijd. Deze strijd tegen het reformisme leidt tot een scheuring in de S.D.A.P. In 1909 ontstaat de S.D.P.

Uit Gorter's gedichten spreekt nu in het vervolg zijn marxistische wereldbeschouwing. Hij is nu gegroeid tot dichter der socialistische arbeiders. Gorter schetst hun strijd, die hij meeleeft. Wat ons boven alles treft, boven de schitterende woordtechniek, boven het ritme, is vooral de ideologische inhoud van Gorter's werk, na „Met“. In prachtige verzen beschrijft hij de strijd en ook wel zijn eigen belevenissen, of die van den enkelen arbeider als strijder, daarmee als het ware de strijd van het individu in wisselwerking met de massa uitbeeldend.

Zo zien wij in de dichtwerken van Gorter een hulpmiddel in de verdere strijd voor het socialisme. In het volgende citaat uit „Klein Heldendicht“, zien

HERMAN GORTER

wij den enkeling tegenover de vraagstukken der maatschappij geplaatst.

„Een jonge arbeider kwam daar in het licht
Hij wist niet wat te doen, want voor het eerst
Moest hij meedoen aan een staking — of niet.
Hij was onzeker, voelde zich onzeker,
Zoals een schip, dat aan het strand der zee,
Slingerende met beide kanten water schept.
Maar hij was knap en vast, en de kameraden
Hadden hem geopenbaard de klassenstrijd,
die alle krachten vraagt van den wordenden man.
Zo ging hij nu door lichte dag
Wat zou hij doen: Zou hij meegaan of niet?
De bios maakte zijn zwarte wang vuurrood.“

In de strijd voor het socialisme vindt Gorter nieuwe beelden en een nieuwe inhoud voor zijn kunst. Hier tekent hij den arbeider, die bezig is zich te vormen, die begint aan de strijd deel te nemen. Het is de enkele mens, die met zichzelf uit moet maken, of hij zich één zal voelen met zijn klasse. Ook de dichter moet zich beraden, zich zelf vinden voor de strijd, getuige het volgende citaat:

„En in mijn donkere kamer, als een donkere doos,
waarvoor de parels hangen van de ruit,
ga 'k heen en weer, tot waar mijn wandeling stuit
en ik bij donkere wand diep peinzend poos.
Ik heb 't gevonden, het menselijk geluk,
al moest ik worden vier en dertig jaar,
eer ik het vond, er ging veel trachten stuk
in spannend worstelen en lijdel gebaar.
Maar zo zeker als daar buiten de zon de
wereld bestraalt, heb ik 't geluk gevonden.“

Later verschijnt Gorter's groot dichtwerk „Pan“. Hierin vinden we prachtige verzen, hoewel hij als socialistisch dichter hierin nog niet volledig tot vorm heeft gevonden. Toch geven deze verzen ons duidelijk aan, dat Gorter het bewustwordingsproces

van de arbeidersklasse als het meest wezenlijke in deze strijd beschouwt. We zien hier al, hoewel in later werk duidelijker, dat Gorter, als hij de ontwikkeling van het maatschappelijk gebeuren onderzoekt, steeds het klassebewustzijn naar voren brengt. Maar dit brengt mee, dat de doelstellingen en de organisatievormen van de arbeidersklasse aan een voortdurende verandering onderhevig zijn. Dus omgekeerd, omdat Gorter de Marxistische wetenschap toepast en aan de hand daarvan de maatschappij ontdekt, brengt dit tevens veranderingen in zijn geschriften en gedichten.

Hier hebben we meteen de verklaring, waarom Gorter door de reformistische beweging niet begrepen werd, dat hij, zoals zelfs nu nog door haar woordvoerders wordt herhaald, van de arbeidersbeweging vervreemde. De waarheid is juist andersom. De sociaal-democratie is steeds meer burgerlijk geworden.

De leiders der S.D.A.P. en C.P.N. zijn niet gesteld op zelf-denkende arbeiders. Zij kunnen alleen volgelingen gebruiken, die de door hen gehuldigde opvattingen voetstoots aannemen.

In 1909 neemt Gorter met Wijnkoop deel aan het anti-oorlogscongres in Bazel. Zij zijn vertegenwoordigers der S.D.A.P., die op internationaal plan stond.

Komt er in Bazel nog samenwerking tot stand tussen de verschillende groeperingen, de oorlog van 1914 slaat de Tweede Internationale voor goed uit.

De Duitse Sociaal Democratie staat als één man achter het Pruisisch militarisme en blijft voor goed met dat militarisme verbonden. Van de leiders nemen alleen Karl Liebknecht en Rosa Luxemburg een revolutionair standpunt in.

In Frankfurt gebeurt, na de moord op Jaures, in verzen hetzelfde: ook daar is geen verzet door de sociaal-democraten tegen de oorlog.

De arbeidersklasse in alle landen is dus door deze reformistische politiek vast aan de bourgeoisie verbonden en onderworpen. De internationale samenwerking der arbeiders is veranderd in de internationale moord. De revolutionaire krachten zijn zwak en worden vooreerst niet gehoord.

Gorter schrijft reeds in 1914 zijn boekje: „Het Imperialisme en de wereldoorlog“. Hier tekent hij, hoe de sociaal-democraten zich tegenover de arbeidersklasse aan de kant der bezitters moesten stellen. En dat, mede daardoor, hoe de oorlog ook uitvalt er nieuwe oorlogen uit voortvloeien.

In 1917 breekt de revolutie in Rusland uit. Het ontbindingsproces van de eerste wereldoorlog begint. Reeds in 1918 moet Duitsland de oorlog door de revolutionaire actie van het „Thaifront“ beëindigen.

De arbeiders en soldaten, die de oorlog moe zijn, proberen langs revolutionaire weg de kapitalistische overheersing te breken. Maar niet alleen in Rusland en Duitsland, ook in Hongarije, Oostenrijk en Italië ontstaan opstandige bewegingen in massale vorm. En het is Gorter vooral, die de nieuwe, strijdwijze der massa's doorziet en propageert. Na de verwarring, die door de oorlog in de socialistische beweging was ontstaan, is deze strijdvorm een lichtend voorbeeld. Gorter voelt sterk, dat nu na het uiteenvallen der Tweede Internationale, er weer nieuwe mogelijkheden zijn geschapen.

In Holland, waar we nimmer een massabeweging der arbeiders hadden gekend, dat wil zeggen, waar de arbeiders nooit uit zichzelf tot de strijd onder eigen leiding waren gekomen, kenden we alleen de officiële arbeiderspartijen, die in de greep van het reformisme gevangen waren.

In de bovengenoemde landen voltrokken zich nu zelfstandige bewegingen van de massa, zonder en tegen de reformistische leiding. Gorter voelde als 't ware, dat dit de vorm was, waarin zich de revolutie kon doorzetten. Door middel van door de arbeiders direct gekozen arbeiders- en soldatenraden, konden zij tot krachtige activiteit komen.

Wordt vervolgd.

zelfstandigheid heeft beloofd, wil het natuurlijk niet anders dan de afhankelijkheid van beide partijen van het Britse imperium.

De zwerfende, van alles beroofde Joden, kunnen zich niet aan immigratiequotas storen. Zij kunnen niet wachten. Zij willen een tehuis, nu. Zij trachten het land binnen te komen en stuiten daarbij op de Engelse militaire macht, die hen, zo zij hen te pakken krijgt, weer achter prikkeldraad bergt.

Zo stort het zionistische kaartenhuis, dat gebouwd werd op de belofte door de Engelse regering gegeven, onder de slagen van de imperialistische belangenpolitiek in elkaar. Nu moeten de hoopvolle, moedige pioniers ervaren, dat het tehuis, dat zij meenden op te richten, geen veilig tehuis voor de achtervolgden kan zijn. Ze hadden gedacht de oude wereld met zijn zelfzucht en kapitalisme achter zich te kunnen laten. Zij meenden een nieuwe wereld te hebben gesticht, een klein wereldje van kameradschap en gemeenschapszin midden in de grote kapitalistische wereld. Nu ervaren zij hun onmacht, maar aanvaarden die niet. Dat is de bodem, waanop het terrorisme groeit.

Door de nood gedwongen gaan zij precies de verkeerde weg op. Uit de Haganah beginnen zich de illegale terreurgroepen te vormen, die zich verbinden met de

fascistische Jabotinski-groep en die tezamen de Irgum Zvai Leomi vormen. Deze organisatie is streng gedisciplineerd, verlangt strikte gehoorzaamheid aan de leiders en volkomen overgave van het individu. Zij schrikken voor geen enkel middel terug, ontzien Arabier noch Engelsman. Op het gebied van illegale immigratie hebben zij knap werk verricht en zij zijn zeker tot een macht geworden, waarmee de Engelse regering rekening moet houden. De kloof tussen Joden en Arabieren hebben zij door hun niets-ontziende geweldtoden tegen de Arabische bevolking, verbreed. Hoewel men in alle lagen van de joods-palestijnse bevolking met het terrorisme zeker niet instemt, staan zij er toch ook niet geheel vijandig tegenover. Typerend voor de situatie is wel, dat de Jewish Agency, aan het verzoek van de Engelse regering om mee te werken aan de opsporing der terroristen, weigerde te voldoen.

De strijd, die op het ogenblik door de Joden om Palestina wordt gevoerd, gaat om leven of dood van het joods Nationaal Tehuis. Het vestigen of instandhouden van een natie kan alleen geschieden door ontloofing van militaire macht. Hierop maakt Palestina geen uitzondering. Het militarisme verkrijgt in Palestina dan ook steeds meer de boventoon. De oorspronkelijk kleine militaire organi-

satie groeit uit tot een apparaat, dat niet alleen op militair, maar ook op politiek terrein betekenis krijgt. Op het laatst gehouden Zionistencongres te Bazel, moest Chaim Weizmann, de sinds tientallen jaren onomstreden leider der Zionisten en aanhanger van het compromis met Engeland, wijken. Na zijn vertrek namen de leiders der militaire organisatie de leiding der vergadering op zich.

Zo gaat zich, gedwongen door de ontwikkeling, een nieuwe dictatuur vormen. In September zal het netelige Palestina-probleem aan de U.N.O. voorgelegd worden. Hoe de beslissing zal uitvallen, weten we niet. Wel weten we, dat bij de beslissing kapitaalbelangen de hoofdrol zullen spelen en dat de levensbelangen van de opgejaagde en onderdrukte Joden geen gewicht in de schaal zullen leggen. Ook niet de belangen van de uitgezogen fellachen.

Zowel de Arabische als Joodse nietsbezitters moeten zich nog van hun werkelijke taak bewust worden. Zij moeten daarin gesteund worden door de proletariaten in de overige wereld. Als die gaan begrijpen, dat de vijand in eigen land staat, dat geen enkele arbeider een vaderland heeft, dan zal ook de Joodse en Arabische arbeider zich er van bewust worden, dat zij, slechts verenigd als klasse, zich uit de nood kunnen bevrijden.

De afgewezen fusie.

Zo is dan gebleken, dat de leiding van het N.V.V. nooit de bedoeling heeft gehad, een fusie met de E.V.C. aan te gaan. Wat betreft de redenen, die zij opgeeft, deze hebben steeds bestaan en waren de leiders van deze organisatie overbekend.

De spreekbuis van de beide organisaties „Het vrije Volk” en „De Waarheid” putten zich uit in beschuldigingen over en weer, van vernietiging der democratie en het ondergeschikt maken van de vakvereniging aan de partijbelangen. Zij noemen de feiten en wij zijn het hierin dikmaal roerend met hen eens. Dat echter, voor het N.V.V. de aangehaalde feiten de wezenlijke motieven zouden zijn, die haar hebben genoopt, de fusie van de hand te wijzen, dat is natuurlijk onjuist.

De heft opzet is geweest, de ontwikkeling naar een organisatie, die dienstbaar gemaakt had kunnen worden aan de strijd der arbeiders, te verhinderen. De E.V.B., later E.V.C., was waarachtig geen ideaal instrument, maar gegroeid door en uit de acties staken er mogelijkheden in, en, vreemd als het mag schijnen, in het vernietigen van deze mogelijkheden hebben N.V.V. = Partij v. d. Arbeid en E.V.C. = C.P.N., elkaar de hand gereikt.

De C.P. wil meeregeren om Nederland „onder bescherming” van de Russische heersers te brengen. Daarvoor is nodig, dat zij een georganiseerde macht achter zich heeft die zij beheerst, waarmee ze kan dreigen en die ze ook het kapitaal

kan aanbieden, voor haar herstel „de opbouw”. Vernietiging der democratie binnen de georganiseerde arbeiders, centralisatie en beheersing der geldmiddelen door een aan de C.P. verkochte leiding is de voorwaarde daarvoor. De zelfstandige acties, die de snelle groei veroorzaakten van de E.V.C., moesten dan echter ophouden, waarmede de groei zelf ook tot een einde komt. Er is dan geen reden meer voor de arbeiders om zich verder in de E.V.C. te organiseren.

Een verdere kans tot machtsuitbreiding werd de C.P. nog slechts geboden door door te dringen in de leiding van het N.V.V., het aan de Partij v. d. Arbeid verkochte N.V.V. De voormalige E.V.C.-leiders zouden daar na verloop van tijd de onderwetse door en door verburgerlijkte en verburgerlijkte N.V.V.-leiders verdringen, die zo zeer het contact met de arbeiders hebben verloren, dat zij niet eens meer de revolutionaire frase weten te hanteren. M.a.w. de eerste zouden de bij de massa bekende en gevierde leiders worden. De C.P. zou dan, terwijl de nieuwe N.V.V. leiders — kwistig met de revolutionaire frase, doch in de praktijk alles doend wat de oude N.V.V.-leiders wensden — geregeld met critiek komen en de binding aan de nieuwe leiders en daarmee aan de C.P. tot stand brengen. Op deze weg nu is de C.P. = E.V.C.-leiding halverwege door de weigering van het N.V.V. tot aan gebracht.

De Partij v. d. Arbeid = N.V.V. heeft geholpen met het vernietigen der revolutionaire perspectieven, die de E.V.C. hooft en laat deze in een hopeloze toestand achter. Wat echter volbracht is, dat is het volkomen terugbrengen van de E.V.C. tot een gewone vakorganisatie. Er zullen er zijn die nu menen, dat „de weg terug” nu kan worden betreden, dat het mogelijk zal zijn, deze vakvereniging weer te maken tot wat zij eens was. Wij moeten hun deze illusie ontnemen. De E.V.C. is vast in handen der C.P. De leden hebben zich het partij-standpunt zonder noemenswaardige tegenstand op laten dringen. Op het ogenblik is weer een actie gaande, die gevoerd wordt door middel van geestelijke adviseurs, door propagandisten, die op de huishoudelijke vergaderingen leidingen houden over de „opbouw”, „strijd”, om onder de druk van het Amerikaanse imperialisme vandaan te komen. Hoe harder we werken, hoe sneller de schulden kunnen worden afbetaald en zijn we weer vrij, schrijft „Werkend Nederland”. Ook dit laten de arbeiders over zich heengaan. Ze voeren op zijn best „oppositie” waarbij, dit moeten wij gelukkig erkennen, wel eens hoopvolle krachten worden vernomen. Maar zij denken altijd nog aan het omvormen van de organisatie tot wat zij eens geweest is, of door oppositie weer een nieuwe organisatie te vormen.

Als men echter bedenkt, dat om een voorbeeld te noemen, de afdeling Textiel te Hilversum, met 700 leden, met 7 leden op de huishoudelijke vergadering zit, en dat bij verschillende andere organisaties

Tussen Regge en Dinkel.

Er wordt geworsteld in ons land. Geworsteld met problemen. Iedere tak van industrie, iedere branche, ieder bedrijf worstelt met zijn eigen moeilijkheden. Ook de textielindustrie heeft de hare en op deze plaats hebben ook wij er reeds verschillende belicht.

Een der problemen is, zoal de Enschedese textielindustriël Sigmund Menko het onlangs bij de opening van een fabriekstentoonstelling uitdrukte, dat de bevolking niet meer „textielminded” is. D. w. z. dat de textielarbeiders voor het merendeel er voor passen om ook hun kinderen in de textielbranche op te kweken. Dat de jongeren voor het merendeel liever een ander beroep kiezen, dan dat van hun ouders. Dat de arbeidsprestatie en de vakbekwaamheid in vergelijking met voor de oorlog is teruggelopen en dat dit, naast de verouderde machines, voor een groot deel is te wijten aan het gebrek aan interesse van de arbeiders zelf. Vandaar, dat bovengenoemde fabriekstentoonstelling werd georganiseerd en de heer Sigmund Menko er in zijn rede op aandrong om het weer opvoeren van de vakbekwaamheid en de overheidsinstanties er op wees, dat weliswaar de textiel-fabrikanten door export grote winsten behaalden, doch dat men niet moest vergeten, dat men grote kapitalen nodig had voor de aankoop van nieuwe machines.

Aldus kort samen gevat de inhoud van zijn rede. Eigenaardig is het, toch steeds weer te kunnen constateren, hoe sommige mensen en veelal juist degenen, die voor deskundigen kunnen worden aangezien, weliswaar het falen kunnen vaststellen, doch in het vaststellen van de juiste oorzaken er veelal zo hopeloos naast zijn of in gebreke blijven, deze oorzaken aan te

na informatie bleek, dat de toestand daar niet anders is, dan weet men tevens, hoe een schimmetje mensen het is, dat door hun geregelde actieve deelname deze organisatie beheerst en hoe geestelijk leeg en machteloos ze feitelijk is. Het lijkt heel wat, die honderdduizenden leden en het lijkt zo weinig als de arbeiders van de bedrijven uit zouden beginnen met het vormen van kernen, die het zelf-handelen en het zelf-denken, het zelf-scholen en het zelf-propageren ter hand nemen. Het lijkt zo weinig en het is toch zo onschatbaar veel. Onze mening is, dat door de vereniging dezer krachten een macht gevormd kan worden, die op de grondslag van het zelf-handelen in de strijd slagvaardig is tegen het kapitaal.

De E.V.C.-leiding is in een moeilijke positie gekomen. Zal zij nu nog speculeren op een dringen der N.V.V.-leden zelf naar fusie of zal zij direct het roer omgooien en „de eenheid van onderen op” gaan propageren? Late we deze zorg aan de leiders over, voor de arbeiders is het niet van belang.

tonen. Zo ook hier. Doch alvorens daar verder op in te gaan, wilden we eerst iets anders vastleggen. Wanneer we de regeringsinstanties mogen geloven en ook de door haar uitgegeven statistieken raadplegen, dan wordt het steeds zo voorgesteld als zou er slechts een miniem percentage van de geproduceerde textiel worden uitgevoerd. Nu komt daar een bekende textielabrikant zich bij voorbaat verontschuldigen voor zijn door export verkregen winst onder het motief, dat hij dringend kapitaal moet kweken om moderne machines te kunnen kopen. Of er wordt dus meer geëxporteerd dan uit de officiële statistieken blijkt, of er wordt met de export dusdanig schandelijk verdiend, dat het inderdaad begrijpelijk wordt dat men zich bij voorbaat verontschuldigt. In ieder geval, we zouden zo zeggen: er klopt iets niet.

En we geloven, dat we door dit te constateren tevens bij één der oorzaken van de textielproblemen zijn aangeland. Er klopt iets niet. In het belang van de „wederopbouw” is ook op de textielarbeiders, gelijk als op alle anderen, meerdere malen een beroep gedaan tot productie-verhoging. Nietwaar, er was tengevolge van de oorlog een geweldig achterstand. Er heerste een groot tekort aan kleding en dekking en harder werken van den textielarbeider zou verlichting brengen in het lot van duizenden mannen, vrouwen en kinderen, die op die wijze weer van het dringendst nodig zouden kunnen worden voorzien. De productie werd inderdaad belangrijk opgevoerd, omdat de textielarbeider voelde, ook aan eigen lijf, hoe schrikbarend groot het tekort was. Maar, was nu ook inderdaad het resultaat van dit harder werken, van deze productie-verhoging, dat de nood onder de arbeidersmassa zichtbaar werd geleid?

Nog steeds is voor het merendeel der arbeidersklasse aanvulling of vernieuwing van de inhoud der linnenkast een onbereikbaar ideaal. Nog steeds ziet men in de grote steden talloze proletariers-kinderen, met zo goed als geen kleding aan het lichaam. Reeds in een onzer vorige beschouwingen gaven wij als een der oorzaken van het niet voor de massa beschikbaar zijn van voldoende textiel aan, dat grote voorraden, naast export, door de textielabrikanten in de zwarte handel werden verkocht. Dat weliswaar normaal in de winkels geen jappen of mantels te krijgen waren, doch dat men „achter” voor een honderd of wat gulden meer wel kans op slagen had. Onze beweringen waren destijds niet op losse geruchten, doch op feiten gebaseerd. Ten slotte liep dit zelfs op een dergelijke ergerlijke wijze de spuigaten uit, dat de C.C.D. gedwongen werd in te grijpen. Van twintig Tilburgse textielabrikanten bleken niet minder dan zestien schuldig te zijn aan het afleveren van stoffen zonder inne-

ming van coupures. Een ander werd gearresteerd omdat hij o.a. de levering van stoffen ter waarde van 20.000 punten met een vals ontvangstbewijs trachtte te dekken. Een garenfabriek had een achterstand van niet minder dan een kwart miljoen punten. Vijf Twentse hardoekwevers hadden goederen zonder punten afgeleverd tot een totale waarde van 1.350.000 punten. Een katoenweverij in Twente had honderd dozijn luiers en 10.000 meter voering verkocht zonder punten in te nemen.

Laten we het bij deze voorbeelden maar laten. Het is, dunkt ons, ruimschoots voldoende en toont overduidelijk aan hoezeer wij in onze vorige beschouwing juist waren niet alleen, doch ook op welke schandalige wijze er gezwendeld wordt. Is dit wederopbouw? Is daarvoor productie-verhoging nodig? En dan te bedenken, hoe een arbeidersvrouw op haar armzalige punten luiers toegewezen krijgt, die meer weg hebben van dwielen dan van luiers. Terwijl honderdduizenden clandestien worden verkocht aan hen, die het dik kunnen betalen en meestal al reeds behoorlijk zijn voorzien.

Kijk, mijneheer Menko, feiten zijn koppige dingen. Wanneer U naar oorzaken zoekt voor het gebrek aan interesse bij de arbeiders voor hun vak, steek dan uw hand in eigen boezem. Uw eigen klassegoten zijn het, die evenals zij dit altijd deden, door hun eigen duistere praktijken bij de arbeiders „de moed er uit halen”. Uithuizing door de jaren heen is oorzaak geworden dat de textielarbeiders hun vak beschouwden als een noodzakelijk kwaad om door middel daarvan althans in leven te blijven. De liefde voor het vak hebt zij zelve reeds jarenlang verliest. En de jongste zwendel met de wederopbouw is mede oorzaak, dat de jongeren er voor passen, in de voetsporen van hun ouders te treden.

Kijk ook, Berend Blokzijl en mijnheer Wiegman, wanneer zij als „arbeidersleiders” de arbeidersklasse voor het karretje van wederopbouw en productie-verhoging tracht te spannen. Leg jullie oor maar eens bij de textielarbeiders te luisteren en vraag, hoe „trots” ze wel zijn mede te mogen arbeiden aan deze wederopbouw. Vraag hen ook maar eens welke verschrikkelijke materiële voordelen zij al hebben kunnen plukken van hun arbeid.

Problemen hier, problemen daar, problemen in de textielindustrie. Er behoeven geen problemen te zijn. Er kan gesproken worden zelfs over productie-verhoging. Doch dan zal er toch eerst het een en ander dienen te veranderen. Dan zal niet langer de arbeider uitgebuit dienen te worden in het belang en ten voordele van een enkeling. Dan zal hij in de allereerste plaats de zekerheid moeten hebben, dat hij zijn arbeidsproduct aflevert mede in het belang van zijn klassegoten. Dan zal hij niet alleen een zogenaamde medezeggenschap, maar de volledige zeggenschap in en over het bedrijf moeten hebben. Gezamenlijk hebben te bepalen de prijs en de distributie.

Duidelijk zal echter zijn, dat zulks

Taak en wezen van de partij.

(Vervolg)

27. De massabewegingen, die moeten komen, kunnen zich niet meer ontwikkelen op de basis van de verovering van de kapitalistische staat. De staat is te duidelijk geworden tot de doodsvijand van de arbeidersklasse. Dit geldt, onverschillig of de ministerzetsels zijn bezet door officieel-burgerlijke, officieel-socialistische, of officieel-communistische partijen. In alle gevallen voltrekt zich de strijd der arbeiders in onverzoenlijke tegenstelling tot deze staat, niet alleen tegen de regeringen, maar tegen het gehele apparaat, oude partijen en vakverenigingen inclusief. Daar op de basis van staat-socialistische opvattingen geen principieel verzet tegen de organisatie van de kapitalistische economie door de staat mogelijk is, moeten de massabewegingen zich ontwikkelen niet alleen in conflict met de officiële instanties dezer oude partijen, maar ook tegen het geheel van hun opvattingen in.

28. De massabewegingen kunnen zich echter ook niet meer ontwikkelen op de basis van de raden-democratie in de beperkte zin, zoals dit in en na 1918 het geval was. De arbeidersraden en bedrijfsorganisaties kunnen niet meer blijven staan bij de organisatie van de bedrijfsdemocratie en de lokale politieke democratie. Als meest wezenlijk deel van hun taak staat juist de organisatie van de gehele maatschappelijke economie. In de eerste plaats moeten zij komen tot algemene maatschappelijke regelingen, die tot strekking hebben de productie en distributie door middel van de arbeidstijdrekening op volkomen doorzichtige wijze te regelen. Maar dit is niet voldoende. Want de arbeidersklasse kan er niet mee volstaan een billijke verdeling van de geproduceerde consumptiegoederen te bewerkstelligen. De uitbuiting onder het kapitalisme en zeker in deze hoogste fase van het kapitalisme neemt de vorm aan van de productie van een grote massa van goederen, die niet voor de behoeftebevrediging der mensen dienen, maar integendeel voor de vernietiging. De revolutie der arbeiders moet dus niet alleen de productie van meerwaarde voor de kapitalist stopzetten, zij moet ook de lichamelijke vorm van het product, waarin deze meerwaarde gestalte krijgt, veranderen. De productie voor de vernietiging moet worden omgezet in een productie voor de behoeften. Alleen door dit te doen maakt de arbeidersklasse werkelijk een einde aan de

onder kapitalistische verhoudingen niet mogelijk is. Andere maatschappelijke verhoudingen, een andere vorm van samenleving is daarvoor nodig, waarbij de macht zal zijn gelegd in handen van de arbeidersraden. De arbeidersklasse zal hiervan overtuigd en bewust moeten worden gemaakt.

uitbuiting, die plaatsvindt doordat het grootste deel van haar arbeid wordt besteed in de voortbrenging van een product, dat voor het instandhouden van het leven van de arbeidersklasse waardeeloos, ja, verderfelijk is.

29. Een dergelijke omschakeling van de productie, die het grootste deel van de maatschappelijke economie omvat, kan niet willekeurig, ongeorganiseerd gebeuren. Zij moet daarentegen planmatig worden voltrokken. In werkelijkheid stond de arbeidersklasse reeds in 1918 tegenover dezelfde taak, hoewel de noodzaak toen minder duidelijk zichtbaar was dan nu. Maar toch was het ook toen al zo, dat de raden-democratie alleen had kunnen overwinnen, wanneer zij tot het organiseren van een plan-economie had kunnen voortschrijden. Dat dit toen nog niet mogelijk was, is niet alleen een gevolg van een gebrek aan inzicht bij de arbeiders betreffende de noodzaak van een dergelijke organisatie. De kapitalistische economie had ook nog niet de administratie opgebouwd, die als grondslag voor een dergelijke organisatie onmisbaar was. De arbeidersraden vonden dan ook geen enkel concreet aanknopingspunt voor een dergelijke maatregel.

30. Thans, nu het kapitalisme zelf de organisatie van het economisch leven heeft voltrokken, liggen de mogelijkheden geheel anders. Wel is het waar, dat ook deze onderdelen van de kapitalistische staat, die bij de regeling en de administratie van de economie zijn betrokken, even vijandig staan tegenover de strijd der arbeiders en niet gewoon kunnen worden „overgenomen”, dat zij integendeel moeten worden vernietigd. Reeds het feit, dat zij in dienst staan van de organisatie van de vernietigings-economie maakt dit noodzakelijk. Maar een feit blijft, dat de productiviteit der verschillende takken van economie nauwkeurig is geadmireerd, een feit blijft, dat de grondstof-voorziening langs georganiseerde banen verloopt, een feit is ook, dat bij de regeling van de betrekkingen tussen de verschillende bedrijven niet meer alleen de rentabiliteit van de afzonderlijke ondernemingen, maar daarnaast ook het functioneren van het geheel tot een bepalende factor is geworden. In ieder bedrijf vinden we verder nauwkeurige gegevens over de aan ieder onderdeel bestede productietijd. In allerlei instituten wordt een speciale studie gemaakt van de verschillende productie-methoden, die op hun effectiviteit worden onderzocht. Al deze administratieve resultaten, al deze uitkomsten van bedrijfs-economisch en technisch-wetenschappelijk onderzoek vormen onmisbaar materiaal voor een „loor de arbeidersklasse in te voeren plan-economie. Een vande belangrijkste taken van de radenmacht zal zijn, zich de resultaten van

deze onderzoeken toe te eigenen en ze in het belang van de arbeidersklasse verder voort te zetten en te sturen in een richting, die met een omschakeling van de productie op de behoeften van de mensen in overeenstemming is.

31. Het uitblijven van massa-bewegingen op grote schaal na de catastrofe van de 2e wereldoorlog is voor een niet gering deel toe te schrijven aan de noodzaak voor de arbeidersklasse zich op deze nieuwe taak voor te bereiden en aan de grote moeilijkheden, die zij hierbij ontmoet. De strijd voor de verovering van de macht is thans onverbreeklijk verbonden aan de vraag of de arbeidersklasse in staat is de grote problemen der planmatig georganiseerde economie op grondslag van de radendemocratie aan te pakken. Daartoe is de bedrijfsorganisatie alleen niet voldoende en ook de arbeidersraden, met de beperkte functie die zij in de vorige revolutie hadden, kunnen hier niet afdoende helpen. In vorige revoluties hebben de bedrijfsorganisaties de bedrijfsdemocratie verzekerd, de arbeidersraden hebben de lokale politieke democratie georganiseerd, maar slechts zelden grepen zij in op het terrein van de economie en dan nog slechts met betrekking tot een regeling van de distributie. De planmatige organisatie van de economie viel geheel en al buiten hun aandachtssfeer.

Wordt vervolgd.

„CONTRACTKOELIES”.

De arbeiders, die nog steeds van mening zijn, dat slechts de Partij van de Arbeid en het N.V.V. de volle ontplooiing van de vrije mens in een socialistische maatschappij kunnen bewerkstelligen en die voort in woord en geschrift van hun afhankelijkheid aan hun ouden voorvechter, minister Drees, getuigen, moeten zich wel de ogen hebben uitgewreven, toen zij het volgende bericht in hun lijfblad „Het vrije Volk” lezen.

„Het ministerie van Sociale Zaken vestigt er de aandacht op, dat landarbeiders en tuindersknechts, die in de gelegenheid zijn een jaarcontract aan te gaan en dit niet doen, omdat zij wellicht als losse arbeiders gedurende het seizoen meer kunnen verdienen, bij werkloosheid geen aanspraak kunnen maken op overbruggingsuitkering.

Het „Sterft gij oude vormen en gedachten” uit het lied „De Internationale”, had voor de socialist in een voorbij tijd zijn diepe betekenis. Dit is nu niet meer zo. Nu zijn het de jaarcontracten, tegen officieel vastgestelde lonen, die het „nationaal welzijn” bevorderen. Zij helpen onze nationale boerenstand aan goedkope arbeiders en bestrijden het „euvel” van losse arbeiders, die te hoge lonen verdienen. Als stok achter de deur maakt „kamerad” Drees bekend, dat wie zich niet voor een jaar wil verkopen, geen aanspraak kan maken op overbruggingssteun bij werkloosheid.

5 APRIL 1947

PRIJS 15 CENT

7e Jaargang No. 14

SPARTACUS

WEEKBLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS”

Redacteur:
R. HULSMAN

Proletariërs aller landen, verenigt U!

Red. en Adm.:
postbus 7046 te Amsterdam-Zuid II.
Ab. p. kw. f.1.95 bij vooruitbet. Uitsg.
„De Vlam”, postgiro 168797 te Aldam

Uncle Sam op het oorlogspad.

De oorlog wordt in onze tijd niet meer verklaard, maar als de tijd er voor gekomen is begint hij, zo mogelijk bij verrassing — dat is de mening, die de doorsnee mens zich over dat vraagstuk gevormd heeft. Nog kort geleden konden wij in het propagandageschrift van de atoomgeleerden (Maandblad „Atoom”) een verhaal over het uitbreken van de komende oorlog met atoombommen lezen, zoals een Engelse majoor zich die denkt.

Bij nacht en ontij, zonder waarschuwing suizen de atoombommen als raketten over de wereldzeeën om met één slag de grote verkeerscentra en miljoenensteden te vernietigen. Voortdurend ligt een grootse verdedigingsorganisatie, uitgerust met de fijnste waarnemingswerktuigen, op de loer om zoveel mogelijk van de aanvliegende projectielen op te vangen en in het luchtruim onschadelijk te maken, terwijl men toch vooraf weet, dat niet alle bommen kunnen worden opgevangen. Er zullen er genoeg overblijven die hun doel bereiken, om hun vernietigingswerk zijn gang te laten gaan. Dit (ons gegeven) beeld van de komende oorlog is bedoeld om de mensen wakker te schudden, zodat ze hun stem verheffen voor een controle op de atoomenergie, een controle, die door een machtige organisatie zal worden uitgevoerd en zo langs die weg alle afgesloten grenzen en stalen gordijnen doorbreekt. Pas als dit is bereikt, wil Amerika van zijn atoombommen afstand doen. De ontzettende vernietigingskracht van de honderd of meer atoombommen, die in Amerika voor het gebruik klaar liggen, is het middel, waarmee de machthebbers in de Ver. Staten trachten de overige wereld rijp te maken voor hun doeleinden.

Dit alles is niet nieuw meer. De bedoeling is voorzien en men behoeft geen profete te zijn om te kunnen zeggen, dat op die manier langs die weg, alleen door dreiging, het Amerikaanse kapitaal zijn doel niet kan bereiken. Wat niet gezien

wordt, is, dat door de voorstelling, die ons nu reeds van de atoom-oorlog worden gegeven, een spanning teweeg wordt gebracht, die op de duur ondraaglijk wordt. Op dit gebied is de oorlog reeds begonnen. Het is een zenuwoorlog, die het psychische weerstandsvermogen van miljoenen mensen sloopt, het gevoel van onmacht zo overstelpend groot maakt, dat ze gevoelloos worden tegenover de aanslagen van de heersende kapitalismachten.

Ondertussen is ook op een ander gebied de oorlog begonnen. Niet los van de zenuwoorlog, hij staat er zelfs ten nauwste mee in verband. En, wat op het eerste gezicht vreemd mag schijnen, hij werd door de bekende rede van Truman op 12 Maart j.l. tot het Amerikaanse congres gericht, officieel verklaard.

Het was geen oorlogsverklaring tegen de Russische staat of welk ander land ook, maar een officiële verklaring dat het Amerikaanse kapitaal met al zijn macht de strijd opneemt tegen het „politieke communisme”, waar ter wereld ook.

En correspondent van „Het Handelsblad” uit New York weet mee te delen, dat reeds geruimen tijd het plan bestond hiermee voor de dag te komen, maar dat men gewacht heeft op een geschikte gelegenheid. Deze kwam, toen Engeland in een nota bekend maakte, dat het niet langer zijn steun kon geven aan Griekenland. De ministers van Oorlog en Marine, met hun stafchefs, stelden toen een memorandum op, dat door Truman en zijn adviseurs werd goedgekeurd. Het ging er

Uit de inhoud:

1. Jajji getekend.
2. Bijbelkennis op de openbare school.
3. De macht van de producent.

van uit, dat het „politieke communisme”, geïnspireerd door Rusland, een permanente ondergrondse beweging is, die nu hier, dan daar, tot uitbarsting komt, en dat zijn verbreiding een groot gevaar vormt voor Amerika, zijn maatschappelijk stelsel en een blijvende vrede.

„Aan de rede van Truman hebben „vele deskundige handen gewerkt.” Zij werd door Truman meerdere malen gerepeteerd — en met elke keer steeg de voldoening van den president. Het was Truman, die er op stond dat de „hulpverlening aan de vrije volken” aan geen enkele beperking gebonden zou zijn.

Er was voorgesteld, daarin alleen de volken ten Westen van het stalen gordijn te betrekken, maar Truman en Marshall zetten door, dat het probleem algemeen en globaal gesteld zou worden.

„De politiek van de Verenigde Staten moet zijn, vrije volken te ondersteunen, die... (wij vullen aan) door het politieke communisme, bedreigd worden. Dat is de taak, die zich de machthebbers in Amerika, voor de toekomst, gesteld hebben. „Dat is de zin” — zo formuleert het de correspondent van het Handelsblad, — „die de nieuwe politiek tot een globale maakt, geen perken stelt aan de vorm of omvang van de steun, in het midden laat, wat „vrije volken” zijn en de V. S. voor onbeperkte tijd verplicht tot onbeperkte uitgaven en tot alle economische en militaire consequenties, die daaruit kunnen voortvloeien. „Het is een oorlogsverklaring aan het „politieke communisme” in welke vorm of waar het ook ter wereld optreedt. En die oorlog wordt uitgevochten, zonder dat de twee reuzen Amerika en Rusland hun geweldig militaire apparaat (voorlopig althans) in het vuur behoeven te brengen.

Het politieke communisme kan men niet met atoombommen bestrijden. Het treedt in Griekenland op in de vorm van de guerilla strijd van de E. A. M., die volgens de bewering van de Griekse regering hulp ontvangt van over de Joegoslavische en Bulgaarse grens, waar de Russische invloed oppermachtig is. Deze willen de door Engeland en Amerika gesteunde regering omverwerpen. Ze willen een regering en een ordening in het land, die aansluit bij de Russische verhoudin-